

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת צו-שבת הגדול

תשפ"ג

גיליון 156

א לעבטיגער שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

החדש הזה לכם

פניני פרשה

"צו את אהרן ואת בניו" (ו ב)

בדברי רש"י 'אין צו אלא לשון זירוז'. ואפ"ל בלשון 'צו' לשון 'ציווי', ע"ד המובא על רב יוסף (ילקוט שמעוני במדבר לה) שאמר: כיון דשמעית להא דאמר רבי חנינא, גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה - עבידנא יומא טבא לרבנן.

ויזירוז' הוא ענין של 'שמחה' (לקו"מ קנ"ה). ובארכה בליק"ה אישות ד. י"ט עה"פ וירץ אברהם). וזהו 'צו' לשון 'ציווי' - שזהו: 'מצווה ועושה' - בזריזות ושמחה, שעביד יומא טבא.

ולמעשה נלמד בכאן, בציווי של ה', ובקיום מצוותיו, לעשותם בזריזות ובשמחה, וכבר ידוע מדברי האר"י הק' בגודל מעלת עשיית המצוות בשמחה.

כן אפ"ל: ע"פ דברי חז"ל (שבת כ.): שכהנים זריזים הם, וזהו: 'צו את אהרן ואת בניו', לשון זריזות - אצל כהנים.

ולכך אפשר להוסיף, הכתוב בסמיכות: 'זאת תורת העולה', שהיא אב בית לכלל עבודת הכהנים, דהא הכל נמשך משורש התורה, שטמונה בה כלל המידות, גם מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש.

ובליקוטי מוהר"ן (תורה ל"א): שאותיות התורה הם החיות של כל דבר, והם מנהיגים את העולם. ובכאן שורש מידת הזריזות של כהנים, כתוב: 'זאת תורת' ששרשם בתורה.

כן אפ"ל ע"פ המובא בליקוטי הלכות (נט"ו שחרית ב ו): שע"י הזריזות מחיים את המוחין והדעת, ועי"ז זוכה לזיכרון. וזהו זריזות כאן באהרן ובניו, ונאמר אצל אהרן (שמות כ"ח כ"ט): 'לזכרון לפני ה' תמיד'. ענין זיכרון.

"צו את אהרן" (ו ב)

אמר רבי שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חיסרון כיס' (רש"י).

אפ"ל ע"פ המובא בספר המידות (צדקה נו): 'כשאתה עושה מצוה תראה שהמצווה לא תהיה בחינם, אלא בכסף מלא'. אי"כ חשיבות המצווה בכסף היא הרבה יותר חשובה. וכמה שהדבר חשוב היצר מתגבר ביותר, וכמובא בחז"ל: שכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו. וכן בליקוטי מוהר"ן (ס"יו): שכל מה שהנחשק גדול ביותר כן יש לו מניעות יותר. ולכך במצווה שיש בו חיסרון כיס, שיש לו חשיבות יתירה צריך זירוז ביותר.

"זאת תורת העלה היא העלה" (ו א)

בדברי המדרש (מד"ר ויקרא ז): קרבן עולה, על רהור הלב היא באה לכפר.

ואפשר לומר: שהר"ת והס"ת של: 'העלה היא

אחר התחלה הוא נכנס מעט בהרגל, ואינו קשה עליו כל כך."

וכרעיון זה בחיי מוהר"ן (תל"ז): "טוב שיאמר האדם בשעת ההתבודדות, כשמתבודד בינו לבין קונו: היום אני מתחיל להידבק בך. ויעשה בכל פעם התחלה, כי כל ההמשכות הולכין אחר ההתחלות. ואפילו המחקרים אומרים: שההתחלה היא כמו חצי דבר של כל המעשה. נמצא ממה נפשך יעשה בכל פעם התחלה ויאמר כנ"ל. כי ממה נפשך אם היה מקודם טוב, עכשיו יהיה טוב יותר, ואם חס ושלום מקדם לא היה טוב, בוודאי צריך ומוכרח לעשות התחלה חדשה.

ועוד שם (תקי"ח): "... שמעתי בשמו בענין זה מה שאמר, שעיקר הוא הלב של ההתחלה, כי אז בהתחלת עבודת ה', מתלהב האדם מאוד להשם יתברך, וטוב מאוד להשתדל ולהתאמץ, שיאריך זמן הרבה בהתלהבות והשתוקקות לה' יתברך של התחלה. ואמר; שהצדיק רבי זוסיא ז"ל, היה בענין זה חידוש גדול מאוד נגד כמה צדיקים גדולים, כי הלך עם הלב של התחלה זמן רב."

מלך זקן וכסיל

עיקר התגברות הבעל דבר, מבאר רבי נתן (תפילין ה, לב): הוא בכך, שרוצה להפיל את ישראל ח"ו לידי זקנה ותשישות כוח, כאילו כבר ח"ו נדקנו בגלות זה, זמן רב כל כך, כמה וכמה מאות שנים עד שח"ו אפס תקוה. וכן הוא מפיל את כל אחד בפרטיות לבחירת זקנה כאלו כבר נדקן ח"ו במעשיו, עד שאי אפשר לו לשוב, שעיקר הגאולה תלויה בזה. כי הבעל דבר, בחינת המן עמלק, נקרא 'זקן וכסיל' כי הוא כופר בחידוש העולם, שממש בחינת כפירה זאת ח"ו.

וכבר אמר רבינו בשיחתו (שיחות הר"ן נ"א): "גם אין טוב להיות זקן הן חסיד זקן, והן צדיק זקן, זקן אין טוב. כי צריך רק להתחדש בכל יום להתחיל בכל עת מחדש..."

אכן כן, גדול כוחה של התחלה והתחדשות, בעצם בה תלוי המשך עבודתנו, התחזקותנו ותקוותנו. להתחדש, להמשיך, להבטיח קדימה, כאותו נשר המתחדש בכל עת וזמן, ובכוח זה מגביה עוף, וצף למרחקים, התחדשות של ראש חודש, התחדשות של חודש ניסן.

שירת הפרשה

חדש ניסן - חדש של התחדשות השנה
הבריאה מלבלבת מחדש ומתנענעת מאפרויריותה

ראש חדשים הוא לחדשי השנה
בכל נפרת ההתחדשות, עצי פרי וצצי השדה.

ישקאל מונים ללבנה שההתחדשות טבועה בה
מכוח זאת ההתחדשות מכניסים חיות בעבודתה.

גדולה היא מדת ההתחדשות וההתחלה
להיות מוסיף והולך בהארה עלאה מלמעלה.

חודש ניסן; התחדשות השנה החדשה. הבריאה שמתחדשת, האילנות המבלבים מחדש, עצי השדה, וכל אשר בהם. מבטאים אנו את פריחתם המחודשת: בברכת האילנות.

וכך הייתה שיחתו של רבינו בימי חודש ניסן - בשלישי למילה של בנו רבי שלמה אפרים: 'חורף הוא בחינת עיבור, קיץ הוא בבחינת לידה'. ומוסיף מוהר"ן, שדיבר אז: 'שבחורף כל העשבים וכל הצמחים כולם מתים. כי בטל כוחם בחורף, והם אז בבחינת מיתה. וכשבא הקיץ כולם נתעוררים וחיים...' (שיחות הר"ן צ"ח).

אכן כן; הבריאה מתחדשת, פריחתם החדשה של עצי פרי, עצי השדה. וזו בעצם התחדשותנו אנו - בני אדם, הנקראים: עצי השדה.

מהותו של ראש חודש - התחדשות

עצם מהותו של ראש חודש הוא התחדשות, התחדשות הלבנה, שעל ידי כך, גם לנו יש כוח להתחדש מחדש. וכך אנו מוצאים על ההתחדשות המחודשת בראש חודש, בדברי מוהר"ן (תפילין ה י"ט): מלכות דוד נמשלה ללבנה, המתחדשת בכל עת, שמרמז על כנסת ישראל הכלולים בדוד מלכא משיחא. ולכך אומרים בברכת 'קידוש לבנה': 'וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטון, שהם עתידים להתחדש כמותה'. ולאחר מכן אומרים: 'ידוד מלך ישראל חי וקים'. כי זה עיקר החיות - שמתחדשים בכל עת. ולכך, עם ישראל מונין ללבנה שמונה החדשים (חולין ס"ו). רמז; שצריכים להתחדש בכל עת, ולחיות בכל יום בחיות חדשה בעבודת הבורא יתברך. וזה, שמברכים ומקדשים את החודש בכל ראש חודש, ונקרא ראש חודש - על שם חידוש הלבנה, ואנו אומרים בברכתה: 'מחודש חדשים' - 'מחודש' - ענין התחדשות.

וממשיך: שכל הימים שבחודש נמנים לחודש. שאנו מונים; ב' לחודש, ג' לחודש. וכן בדרך זה, עד שנשלם החודש, ואחר כך מתחיל חודש שני. וכן לעולם. כי כל ימינו נמנים לחודש דייקא. כי ימיהם של ישראל עם קדוש שקיבלו את התורה הקדושה - היחיים נצחיים, כמו שכתוב: 'כי הוא חייך ואורך ימיו', כל ימיהם נמנים במספר חדשים, שרומז על חיות חדש בכל עת, שזוהו עיקר החיים הארוכים והנצחיים.

ואם כל ראש חודש זמן של התחדשות הוא, חודש ניסן - ראש חדשים, מקבלת התחדשות זו משנה תוקף, כוח ההתחדשות לכל חדשי השנה. וכדברי מוהר"ן (רי"ח ג אות א): 'ועל כן בניסן שבו הייתה גאולת מצרים, שזוהו בחינת קידוש החודש, בחינת ראש חודש. על כן נקרא ראש חדשים, כמו שכתוב: החודש הזה יהיה לכם ראש חדשים. היינו שניסן כל החודש כולו הוא בבחינת ראש חודש... ועל כן כולם תלויים בו וכלול מכולם. ועל כן נוהגין בו יום טוב בכליו ואין אומרים בו תחנון. כי כל החודש כולו הוא בבחינת ראש חדש, כי בו נתגלה בחינת קדושת ראש חודש'.

חשיבות ההתחלה וההתחדשות

ולהבין ולו במעט, מחשיבותה וערכה של התחלה והתחדשות, נוכל ללמדו מדברי רבינו (ליקוטי מוהר"ן ס"ב): 'גם כי עיקר כל הדברים הם הן התחלה, כי כל התחלות קשות מחמת שיוצא מהיפך אל היפך, אבל

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי פְּרִיָּשָׁה

סִיפּוּרִים מְאִירִים

סיפורי פרישה בנושאת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"צ

"או נדבה" (ויקרא ז ט"ז)

הנדבה הגדולה לרבי פינחס יהושע מטשעהרין

היה זה החסיד רבי פינחס יהושע מהעיר טשעהרין שחי בדחקות ובעניות גדולה מאוד. הוא היה גר בדירה עלובה, פשוטה ודלה, וישלם על כך דמי שכירות, סך של חמשה רובלים לשנה תמימה. והיה זה פעם; שלרוב עניותו הרבה, לא היה לו לשלם את סכום דמי השכירות לשכר הדירה, וחובו גדל משנה לשנה, וכך השתהה ונמשך חובו במשך שבע שנים, עד שסכום חובתו הצטבר, והיה חייב לשלם למשיר הדירה סך של: שלשים וחמש רובלים.

ומשך; איים עליו בעל הבית שאם לא יפרע את חובו עד תאריך מסוים יפנהו בכוח מהדירה. בשמוע זאת רבי אָבֵאֵלָה הוציא אֶךְ שֶׁל חֲמֵשֶׁה רוּבְלִים עֲבוּר דְּמֵי שְׂכִירוֹת לְשָׁנָה אַחַת, וְהֶעֱנִיק לּוֹ אֶת זֹאת, תּוֹךְ כְּדֵי שְׂאוּמֵר לוֹ יַחַד עִם זֹאת: אֶת הַשְּׂאֵר הַחֹסֵר, לְךָ וְאֶסּוּף מִשְׂאֵר אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. הוּדָה לוֹ ר' פִּנְחָס יְהוֹשֻׁעַ עַל תְּמִיכְתּוֹ, לְקַח אֶת כֶּסֶף הַצְדָּקָה וְקִם וּפְנָה לִלְכַת לְדַרְכוֹ.

אֶךְ כְּשֶׁהִגִּיעַ בִּיצֵאתוֹ לְחֹדֶר הַסְּמוּךְ, קָרָא שׁוּב רַבִּי אָבֵאֵלָה וְאָמַר לוֹ: קַח עוֹד סֶךְ שֶׁל חֲמֵשֶׁה רוּבְלִים. לְקַחֵם וּיצֵא מִמְּחֹדֶר. כְּשֶׁהֲרִיֵק לֶכֶת עַד לְחֹדֶר הַשְּׁלִישִׁי, שָׁמַע שׁוּב אֶת קוֹלוֹ שֶׁל רַבִּי אָבֵאֵלָה הַקּוֹרֵא לוֹ לְהִיכַס אֵלָיו. וְהֵנָּה לְהַפְתִּיעֵנוּ שׁוּב אָמַר לוֹ, תּוֹךְ כְּדֵי מַחֲשַׁבְתּוֹ: קַח עוֹד חֲמֵשֶׁה רוּבְלִים. לְקַחֵם וּיצֵא. וְכִשֶׁהֲרִיֵק כִּבְר לֶכֶת עַד הִגִּיעוּ לְחֹדֶר הַרְבִּיעִי בְּדִירְתּוֹ, שָׁמַע שׁוּב אֶת קוֹלוֹ הַקּוֹרֵא לוֹ, וְשׁוּב חֹזֵר וְנִייִשָּׁה הַדָּבָר, וְנִתְּן לוֹ עוֹד חֲמֵשֶׁה רוּבְלִים. וְכֵן חֹזֵר סִפְרוֹ זֶה עַל עֲצֻמוֹ עַד שֶׁנָּתַן לוֹ אֶת כָּל הַסְּכּוּם שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְשַׁלֵּם עֲבוּר חוּבוֹ, סֶךְ שֶׁל שְׁלֹשִׁים וְחֲמֵשֶׁה רוּבְלִים.

וְהָיָה אוֹמְרִים אֲנִשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ לִּי סִפּוּר זֶה, שְׂרוּאִים בּוֹאֵת אִיךְ הַתְּגַבֵּר וְרַבִּי אָבֵאֵלָה בְּעֲצֻמוֹ בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם, שֶׁבְּכָל פֶּעַם הַתְּגַבֵּר לְשִׁבֵר אֶת הַקְּמֻצְתּוֹ שֶׁבּוּ, וְלַגְדֵּב שׁוּב מְכַסְּפוֹ לְצַדָּקָה, וְכַמְבוּאֵר עַל כֵּךְ בִּלְקוּטֵי מוהר"ן (חֶלֶק ב' תוֹרָה ד) עַל הַפְּסוּק "וְאֵת הָעוֹרְבִים צוִיִּתִי לְכַלְכֵּלְךָ", שִׁישׁ לְשִׁבֵר אֶת הָאֲכֻזִּירוֹת וְלְהַפְכּוֹ לְרַחֲמֹתַי, וְכֵן בְּנִדְבוּת לֵב לְהִיכַס לְפִתַח שֶׁל הַצְדָּקָה. כַּמְבוּאֵר שֶׁם בְּאַרְכָּה.

ועוד זאת יסופר על רבי פינחס יהושע, שמרוב עניותו הגדולה, כשהגיע הזמן שהיה צריך להכניס את בנו לעול מצוות ולקנות לו "תפילין", לא היה לו שום פתח של תקוה באיזה מעות לקנותם. והיה זה באותו העת, הלך לו לעולמו אחד מאנשי העיר טשעהרין. ושמועת מעוקתו הגדולה הגיע לקרובי וירשי אדם זה. ומשך; פנו לרבי פינחס יהושע בהצעתם: קח לך את התפילין של המנוח ובתמורה לכך, תאמר אחריו "קדיש" משך שנה תמימה. הסכים לכך רבי פינחס יהושע וקבל את אמירתו הקדיש על עצמו.

לאחר זמן מה, פנה עשיר מתושבי העיר - שחש שזמן פטירתו קרב ובה, וציווה לבניו שלאחר פטירתו יפרנסו את רבי פינחס יהושע מממונו משך שנה אחת ברווח גדול, ותמורת זאת יאמר עבורו רבי פינחס יהושע קדיש משך כל השנה הראשונה לפטירתו. כשנודע הדבר לבניו ביתו, התמלאו בשמחה גדולה, שעתה ירווח להם בביתם, בזכות כספו של עשיר זה.

אולם כשבאו אלו בניו להודיע לרבי פינחס יהושע בשמחה על בשורה טובה זו, נענה ואמר להם מיד בנחרצות, וביושרו הגדול: הרי אני כבר אומר קדיש... בהתכוונו על הקדיש שהתחייב עבור התפילין שקיבל לבניו, לא עזרו בכייתיהם ותחנוניהם של בניו ביתו, ולא הסכים לכך בשום אופן, מחשש של זהירות בממון של בין אדם לחברו.

ועוד דבר פלאי מעבודתו של רבי פינחס יהושע, שעל אף היותו עני מרוד מאוד. היה זה פעם שמצאו גבאי בית הכנסת של אנשי-שלומו בקופת הצדקה בעיר טשעהרין מטבע גדולה של: ירֶעֱבֵדְלוּ וְחָצִי שֶׁהָיָה סֶךְ גָּדוֹל מְאֹד, וְהִתְפַּלְאוּ מִי הוּא הַנְּדָבֵן שֶׁתָּרַם סֶךְ גָּדוֹל כֹּזֶה, לְאַחַר בִּירוּרִים רַבִּים נוֹדַע לָהֶם, שֶׁהַנְּדָבֵן הוּא לֹא אַחֵר מֵרַבִּי פִּנְחָס יְהוֹשֻׁעַ שֶׁשֶּׁלֵּשׁ תְּרוּמָה גְּדוֹלָה זֹו בְּקוֹפָה. וְהִיא לְפֶלֶא...

"תכבס במקום קדוש" (ויקרא ו כ)

מקווה באתרא קדישא "מירון"

בניגוד לרווחה השוררת היום ב"מירון", הייתה מירון של הימים ההם – בהם שהה הצדיק רבי שמואל שפירא ובני החבורה ימים ולילות ארוכים - כמזכיר שממה. אפילו הכפר עדיין לא נבנה. מירון כללה מבנה אחד בלב השממה, שמקור המים היחיד בו הייתה חבית ענק, שהנציב העליון הבריטי - העמיד לרשות העולים מירונה ב"ג בעומר.

המקווה שניצבה בחצר המערה, לא הייתה אלא בור עלוב. שברך כלל עמד ריקן, ולעיתים רחוקות מילאו אותו מים, שהביאו פלאחים ערבים ממעין מגידו שרם בתחתית ההר. באותה הזדמנות גם מילאו את החבית במי שתיה. בהעדר מקווה, טבלו חבורת העובדים במים הדלוחים והקרים כקרח - שנותרו בתחתית הבור.

גם כשהמקווה הייתה מלאה מים, הם היו קרים כקרח, מלבד פעמים ספורות בשנה, בהם טרח רבי שמעון אנשין ז"ל לחמם את המים. וכך בכל התנאים ותמורת העיתים לא ויתרו בני החבורה על היטהרות במי מקווה טהרה במקום קדוש זה.

מן הסָפָר הַזֶּה: יִשְׁקוּ הַתְּעִירִים | אֵיךְ מְעִירִים !?

יִלְדֵים יְקָרִים ! נִמְצְאִים אֲנִי בִּימֵי בֵּין הַזְּמַנִּים, לֹא סֵתֵם בֵּין הַזְּמַנִּים, אֲלֵא שֶׁל יְמֵי נִסְוֹן, יָמִים שְׁפָלָל בְּגֵי הַבֵּית עוֹבְדִים קִשָּׁה, כָּל אֶחָד בְּתוֹחוֹ, שֶׁהִפֵּל יְהִיָּה נָצִי מִחֻמֵּי, יָפָה וּמִסֻּדָּר לְכַבּוֹד הַחַג. כְּשֶׁנִּמְצְאִים בְּמִצְבָּה זֶה, לֹא פֶעַם אֲנִי רְגִילִים לְהַעִיר אֶחָד לְשִׁנִּי, לְפַעְמִים חֲלִילָה גַם לְהַקְפִּיד וְכַדּוּמָה. עַד כְּמָה אֲנִי צָרִיכִים לְהַזְהִיר מִלְּהַעִיר לְאַחַר שְׁעוּבָה קִשָּׁה, נוֹכַח לְלַמֵּד מִסְפּוּר זֶה: הִיָּה זֶה חֲסִיד מֵתִלְמִידֵי רַבְנֵי רַבִּי נַחְמָן מִבְּרִסְלָב, שֶׁעָשָׂה סִכָּה יְקָרָה וּמְפָאֵרָתָהּ וְהוֹצִיא עַל כֶּף סְכּוּם גָּדוֹל. קָרַב וְבָא לִי הַחַג, וְתִלְמִידֵי זֶה, בְּקִשׁ מֵרַבְּנֵי אֶת הַיְכֹזֶת שֶׁיָּבֵא לְקִדָּשׁ אֶצְלוֹ בְּסִכְתּוֹ - בְּגִלֵּל הַחַג הָרִאשׁוֹן. רַבְּנֵי מִלָּא אֶת מִבְּקֻשְׁתּוֹ וְהִגִּיעַ יַחַד עִם תְּלִמִּידוֹ רַבִּי נִתָּן לְסִכְתּוֹ.

בְּעֵת וְשִׁיבְתָם בְּסִכָּה, הִעִיר רַבִּי נִתָּן שֶׁהִסְפָּה אֵינָה קִשָּׁה לְכַפֵּךְ-עַל-פִּי הַדִּין. אוֹלַם רַבְּנֵי שֶׁתַּק וְלֹא הִעִיר עַל כֶּף. כְּשֶׁרָאָה רַבִּי נִתָּן, שֶׁרַבְּנֵי שׂוֹתֵק, שֶׁתַּק גַּם הוּא. בְּדָרְךְ הַזֶּה תִּתְּנֵם אֲמַר רַבְּנֵי לְרַבִּי נִתָּן: "יְהוּדֵי שְׂמִינֵץ עֲצֻמוֹ כֶּל-כֶּף, וּמוֹצֵא כֶּל-כֶּף הוֹצֵאֹת עַל הַסִּכָּה, אֲתָה בָּא לְפַסְלָה מִחֻמַּת הַמְּרוֹת יְתָרוֹת וְלִשְׁבֵר אֶת רֹחוֹ?... כְּמָה נוֹכַח לְלַמֵּד מִכֶּךָ, שְׂאֲפֵלוֹ לְדַבֵּר הַלֵּכָה וּמִצְוָה - אֲנִי צָרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְהַעִיר לְזוּלָתָה, לֹא לְשִׁבֵר אֶת רֹחוֹ חֲלִילָה, אֲלֵא אֲדַבְּרָה לְעוֹדְדוֹ וְלַחֲזֹקוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ.

העלה', עולה במספר שם: הוי"ה. והרי עיקר האלקות הוא בלב, כמו שכתוב: "צור לבבי", (ליקוטי מוהר"ן מ"ט). וקרנן העולה, מכפר על הרהורי הלב – ששם נמצא אלוקותו כביכול, ולא שמרם כראוי. ובפשטות הדברים אפ"ל, שהרי 'קרנן עולה' כליל לה', וזה רמז של שם הוי"ה בקרבן עולה.

"ואש המזבח תוקד בו" (ו' ב)

שולחנו של אדם דומה למזבח (ברכות נ"ה): ששובב על אכילתו של האדם. ובליקוטי מוהר"ן (תורה קכ"ט) שטבע האכילה שהמזון נתהפך לניזון, ונהפך לחלק האדם ממש. וזה: "ואש המזבח תוקד בו", שאכילת האדם נותנת לו את החיות, שהוא: אש. 'תוקד בו' שעמו הוא חי, וממנו יש לו חיות. והוא חיזוק למעשה, כמה יש להיזהר בכל מה שמכניס אדם לפיו, שזה נהיה חלק ממנו. וכמובא באריכות על הברורים הנעשים ע"י המאכלים.

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (ו' ו)

שולחנו של אדם דומה למזבח (ברכות נ"ה): ששובב על אכילת האדם. ואש' רמזו על דברי תורה 'הלא כה דברי כאש', שיש ללמוד דברי תורה על השולחן, בבחינת 'אש תמיד'. וזה: 'לא תכבה' אותיות הפנימיות: 'כ"ב – כנגד כ"ב אותיות שבתורה, ואותיות החיצוניות, ר"ת 'תורת ה'.

"ולבש הכהן מדו בד" (ו' ג)

דברי רש"י: 'היא הכתונת, ומה תלמוד לומר מדו שתהא כמידתו'. ואפ"ל: 'מדו' עולה במספר: חמישים, כנגד: 'חמישים שערי בינה' וזה דיוקו של רש"י: 'שתהא כמידתו, על אלו אשר רוצים להיכנס ולהשיג את חכמת התורה, יש להם ללכת לפי מידתם ולפי גבולם, כמו שכתוב: 'במנופלא תנור אל תדרוש'. ו'איזהו חכם המכיר את מקומו', וכמובא (ליקוטי"מ נ"ד, ובארכה בליק"ה): על הזהירות שיש להיזהר מריבוי אור. ואפשר להסמיק לכך הכתוב: 'כתנת בד קדש ילבש', ש'קדושה' רומזת על 'התורה' וכדברי חז"ל: 'אותו היום שמת רבי בטלה קדושה' (כתובות ק"ג). וקדושה וחכמה חד הם כמובא.

כן אפ"ל שפסוק זה של: 'כתנת בד קדש' כתוב על יום הניפורים שבו נאמר: 'סלחתי כדברך', שלאחריו קיבלו התורה, קשר לתורה הרמזו בתיבת: 'מדו'.

"אל מחוץ למחנה אל מקום טהור" (ו' ד)

על אף שהוא 'מחוץ למנה', אך הוא עדיין: 'מקום טהור'. שנשארים בטהרתם. 'ישראל אף עלפי שחטא ישראל הוא' (סנהדרין מד). וכמובא בליקוטי"מ (תורה פ') עה"פ: 'ישראל אשר בך אתפאר'. והדגשו של 'מקום', אפ"ל, ע"פ דבריהם (יומא נו): 'שאפילו בשעת שהן טמאים שכינה עמהם. וזהו: 'מקומו' על הקב"ה כביכול שנקרא 'מקום'.

וכן דיוקו של 'מקום' שמכוון שהוא: 'מקומו של עולם', והוא למעלה מהזמן והמקום, לכך הוא תמיד עם בני ישראל.

"וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן" (ו' ו)

בקרנן 'מנחה' כתוב: 'הקרב אותה'. ע"פ המובא עה"פ: 'ונפש כי תקריב קרבן מנחה', ובדברי רש"י שהעני נותן את כל אשר לו לכן כתוב 'נפש'. (וכמובא באריכות ע"כ בליק"ה) וזה 'הקרב' - קירבה מיוחדת.

שיחתו של רבינו
בימי חודש ניסן
בחורף כל העשבים וכל
הצמחים כולם מתים,
כי בטל כוחם בחורף,
והם אז בבחינת מיתה.
וכשבא הקיץ כולם
נתעוררים ונחיים. ואז
טוב ויפה כשיוצאים
לשורה בשרה.
שיחה זו תפלה ותחינה
וכיסופין להשם יתברך.

